

KASTE-ohjelma alueilla

**Järjestöjen valtakunnalliset
aluetyön neuvottelupäivät
29 – 30.10.2008
Valkea talo, Helsinki**

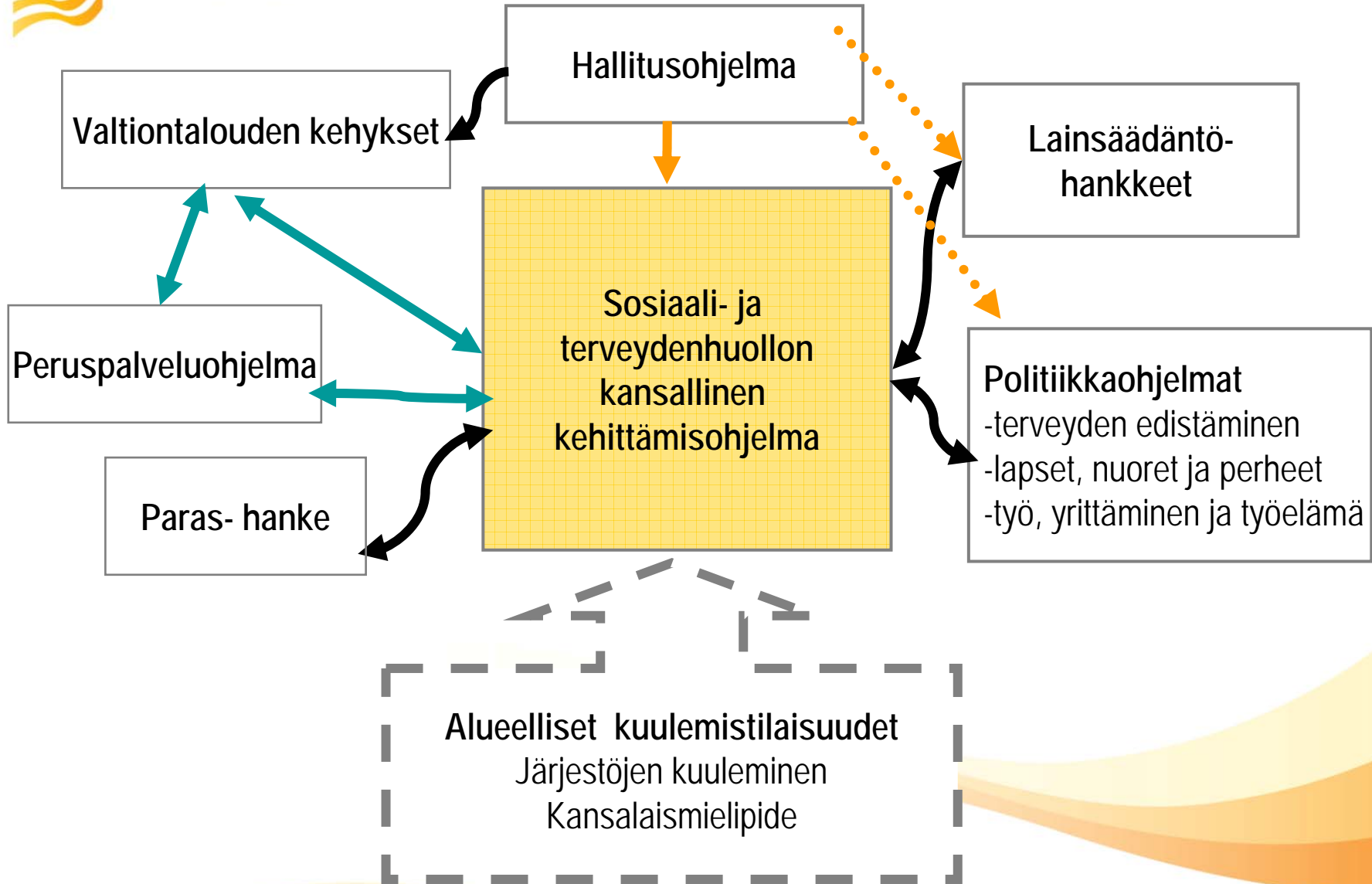
**Apulaisosastopäällikkö Olli Kerola
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ**

**KASTE-ohjelma on sosiaali- ja terveysministeriön
lakisääteinen strateginen ohjausväline
valtakunnallisen sosiaali- ja terveyspolitiikan
johtamiseen**

Lainsäädäntö – KASTE-ohjelma – Laatusuositukset - Muu ohjaus

**Valtionavustuksilla rahoitettavat kehittämishankkeet ovat vain yksi osa
KASTE-ohjelman toimeenpanoa**

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämishjelma (KASTE) 2008-2011

- Valtioneuvosto hyväksyi ohjelman 31.1.2008
- Ohjelman perustana hallitusohjelma ja mittava alueellinen valmistelutyö
- Lyhenne **KASTE**-ohjelma tulee sanoista **K**ansallinen **S**osiaali- ja **T**erveysdenhuollon kehittämishjelma

Tavoitteet

19 tavoiteosoitinta

1. Osallisuus lisääntyy ja syrjäytyminen vähenee
2. Hyvinvointi ja terveys lisääntyvät, hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat
3. Palvelujen laatu, vaikuttavuus ja saatavuus paranevat, alueelliset erot kapenevat

Keinot

14 osakeinoa
39 toimenpidettä

1. Ehkäistään ennalta ja puututaan varhain
2. Varmistetaan henkilöstön riittävyys ja osaaminen
3. Luodaan sosiaali- ja terveydenhuollon eheät palvelukokonaisuudet ja vaikuttavat toimintamallit

Teema-alueet

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö
- Perusterveydenhuollon vahvistaminen
- Osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen ehkäisy (sis. pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteet ja prosessit

KASTE-ohjelman toimeenpanon resurssit ohjelmakaudella 2008 - 2011

- **Valtionavustuksia** ohjataan kuntien ja kuntayhtymien kehittämishankkeisiin ohjelmakaudella yli 104,2 miljoonaa euroa
- Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon **valtionosuudet** kasvavat ohjelmakaudella 85,2 miljoonalla eurolla
- Hyödynnetään eri kanavista tulevaa kehittämishankerahoitusta
- STM:n ja sen hallinnonalan laitosten, Suomen Kuntaliiton sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestöjen asiantuntijapanosta suunnataan kuntien ja kuntayhtymien tueksi

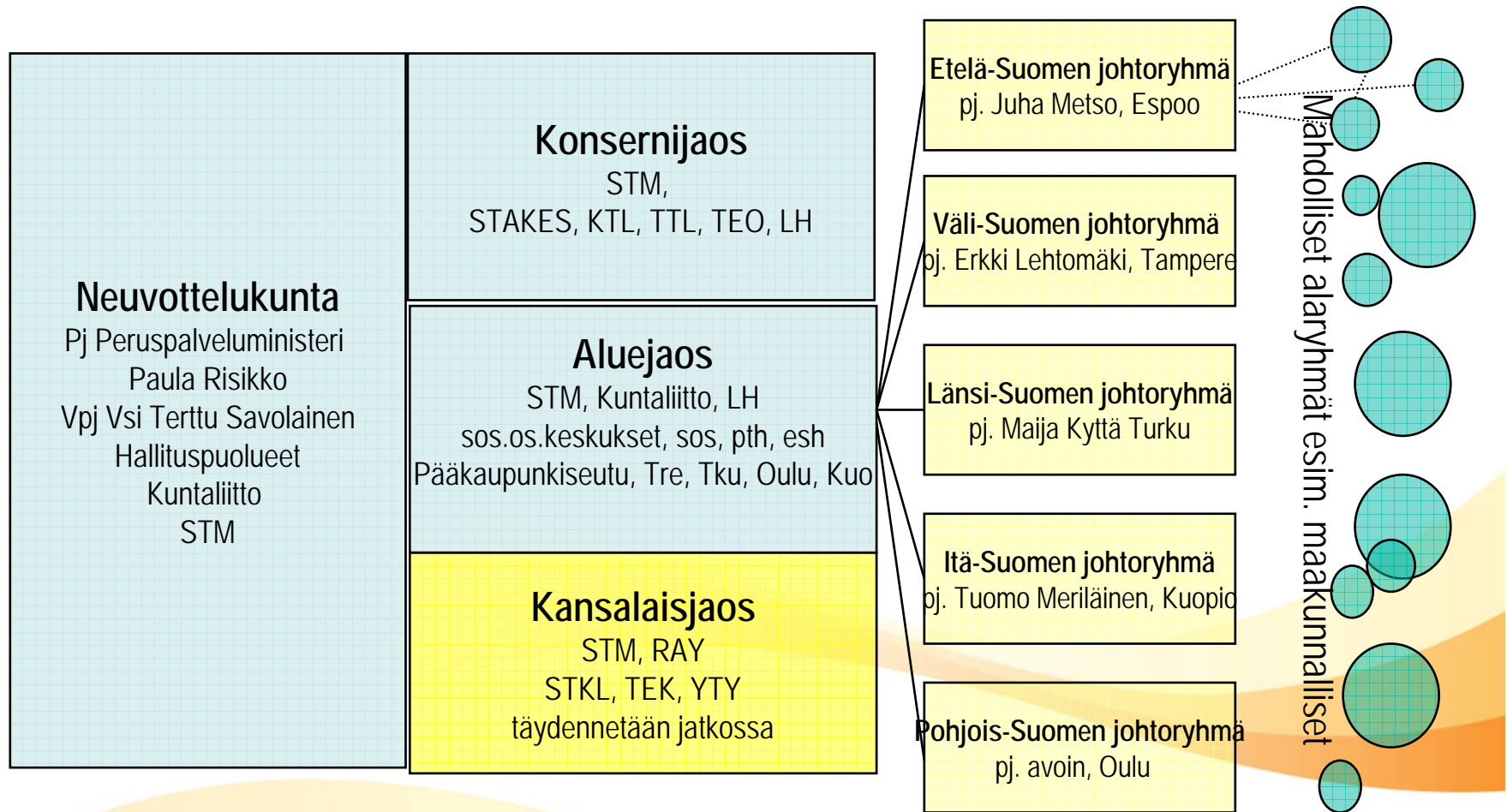
Valtionavustusta myönnetään kehittämishankkeille,

- jotka ovat KASTE-ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisia
- jotka ovat kunnan tai kuntayhtymän tai useamman kuntayksikön yhteisiä
- jotka ovat toiminnan uudistamista ja kehittämistä (ei perustyötä)
- jotka ovat alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä
- jotka ovat vaikuttavia ja laaja-alaisesti hyödynnettävissä
- joiden aikaansaamilla uudistuksilla on juurtumisedellytykset
-
- Valtionavustus enintään 75 % valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista
- Vuosittain hyväksytään noin 5 hanketta

Laajennettu toimeenpanoryhmä vastaa KASTE-ohjelman asiantuntemuksesta teema-alueittain

- Asiantuntijatiimit nimetty teema-alueittain STM:n, Stakesin, KTL:n, TTL:n ja Kuntaliiton asiantuntijoista
- STM:n asiantuntijalla teema-alueen vetovastuu ja johtaminen
- Asiantuntija-apua kehittämishankkeitten suunnittelussa, toteuttamisessa ja verkottamisessa (sitoutuminen)
- Asiantuntija-apua yhteydenpidossa alueellisiin johtoryhmiin ja muihin alueellisiin toimijoihin
- Asiantuntija-apua valtakunnallisen toimeenpanosuunnitelman valmistelussa
- Asiantuntija-apua hankeavustushakemusten arvioinnissa

Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukuntaorganisaatio, jonka osana kansalaisjaoksella merkittävä rooli

Kansallisen neuvottelukunnan kansalaisjaos

- Aino-Inkeri Hansson, ylijohtaja, STM, pj
- Riitta Särkelä, toiminnanjohtaja STKL, varapj
- Tapani Melkas, johtaja, STM, varapj
- Mika Pyykkö, osastopäällikkö, RAY
- Janne Juvakka, toiminnanjohtaja, TEK
- Eeva Kuuskoski, pääsihteeri, YTY
- Reijo Väärälä, apulaisosastopäällikkö, STM
- Marie Rautava, ohjelmajohtaja, MLL
- Marjatta Varanka, toimitusjohtaja, Vates-säätiö
- Juha Pantzar, kehitysjohtaja, STKL, sihteeri
- Markus Seppelin, ylitarkastaja, STM, sihteeri

Kansalaisjaoksen tehtävät

- Välittää kansalaisten, asiakkaiden ja järjestöjen näkemykset ohjelman tavoitteiden valmisteluun ja toimeenpanoon
- Neuvottelee ja tekee ehdotuksia järjestöjen kehittämistoiminnan suuntaamisesta ohjelman toteuttamisen tukemiseen

KASTE-ohjelman toimenpiteet

- **Toimenpide 19:** Kehitetään kuntien ja järjestöjen välistä yhteistyötä kansalaisten osallistumismahdollisuuksien lisäämiseksi. Luodaan toimintamahdollisuuksia erilaisille matalan kynnyksen kohtaamispaikoille. (Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen johdolla)
- **Toimenpide 6 b:** Tukea järjestöjen ja kuntien yhteistyölle, että syntyy uusia varhaisen puuttumisen malleja. (Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestöt, RAY)

Kansalaisjärjestöjen osallistuminen

- Kansalaisjärjestöt voivat tehdä aloitteita alueelliseen kehittämishankesuunnitteluun.
- Kansalaisjärjestöt voivat osallistua kehittämishankkeiden valmisteluun ja osallistua hankkeiden toteuttamiseen.
- Neuvottelukunnan kansalaisjaos kokoaa kansalaisjärjestöjen osallistumisesta osion KASTE-ohjelman valtakunnalliseen toimeenpanosuunnitelmaan.

KASTE-ohjelman alueellisten johtoryhmien toiminta-alueet

29.3.2002/AA

Aluejaoksen tehtävät

- Kokooa, sovittaa yhteen ja välittää kuntien ja muiden alueellisten toimijoiden ehdotukset ohjelman tavoitteista ja tarpeellisista toimenpiteistä niiden toteuttamiseksi
- Tukee niiden toimien edistymistä alueilla, joista on sovittu kansallisesti

Alueellisten johtoryhmien tehtävät

- Tukea alueellaan ohjelman valmistelua.
- Edistää ja seurata ohjelman toteutumista.
- Laatia alueellisen kehittämistoiminnan toteuttamissuunnitelma, jonka avulla voidaan tukea kansallisten tavoitteiden toteutumista johtoryhmän toimialueella.
- Tehdä myös esityksiä neuvottelukunnalle toimenpiteistä, joilla voidaan edistää kansallisen kehittämisohjelman toimeenpanoa.

Alueelliset johtoryhmät ja alueelliset kehittämistoiminnan suunnitelmat

- Alueelliset kehittämistoiminnan suunnitelmat tärkeitä
- Pääsääntö on, että rahoitettavien kehittämishankekokonaisuuksien tulee sisältyä alueellisiin suunnitelmiin
- Mikäli valtionavustusta haetaan kehittämishankkeelle, joka ei sisälly suunnitelmaan ja jota ei ole käsitelty alueellisessa johtoryhmässä, STM päätöstä harkitessaan pyytää siitä lausunnon alueelliselta johtoryhmältä
- Alueellista kehittämistoiminnan suunnitelmaa hyödynnetään hankerahoituksen suuntaamisessa
- Vuosina 2009 – 2011 valtion rahoitus päätoimisten suunnittelijoiden palkkaamiseen aluejohtoryhmien työn tueksi

Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan ja sen jaosten toiminta

- Neuvottelukunta kokoontuu tarvittaessa, keskimäärin 2-4 kertaa vuodessa.
- Neuvottelukunta ja sen jaokset pitävät kaksi yhteistä kokousta vuosittain (mukana aluejohtoryhmien puheenjohtajat).
- Syyskokous joka vuosi (aluejohtoryhmät osallistuvat).

KASTE-ohjelman vuoden 2008 aikataulu

- Vuoden 2008 valtionavustusten hakuaika päättyi 31.8.2008.
- Hakemuksia tuli määräaikaan mennessä 20 kpl, valtionavustusta haettiin yhteensä 34,9 miljoonaa euroa.
- Neuvottelukunnan kokous 3.10.2008, STM:n päätökset 31.10.2008 mennessä.
- Vuoden 2009 valtionavustusten hakuaika päättyy 31.12.2008, STM:n päätökset 28.2.2009 mennessä.

Aikataulu jatkuu...

- KASTE-ohjelman valtakunnallinen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2008-2011 hyväksytään 26. marraskuuta 2008 neuvottelukunnassa.
- Alueelliset kehittämistoiminnan suunnitelmat valmistuvat tämän vuoden loppuun mennessä.
- Loppusyksystä käynnistetään KASTE-ohjelman ulkoinen arviointi